

ERDÉLYI MAGYARÁG

Felolós szerkesztő

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap. Szerkesztőségi órák: este 5-től 10-ig. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Oradea (Nagyvárad), Piața Mihai Viteazul (Nagypiactér) 4. Telefon: 380.

Ara 1 lej

III. évfolyam 100 sz.

Csütörtök

1934 Április 12

1

Merénylet, vagy véletlenség?

Sulyos vasuti szerencsétlenség Ausztriában

A vonat fűtője meghalt, 15 utas sulyosan megsebesült

Bécs, április 10.

Tegnap éjjel sulyos szerencsétlenség történt Linz közelében. A 117-es számú D. vonat, amely 22 óra 55 perckor indul a bécsi nyugati pályaudvarról, Salzburg és Páris érintésével Majna Frankfurtba, Hörsching állomás mellett kisiklott. A mozdony és két kocs felborult, két párisi és egy frankfurti direkt kocs pedig kisiklott. A kisiklott vonat, mindkét sínpart eltorlaszolta és így a forgalom egész éjjel szünetelt. A vonat fűtője meghalt, 15 utas, köztük hat postai alkalmazott is, sulyosan megsebesült. Geggelre sikerült az egyik sínpart megtisztítani és így nyolc órai késéssel a vonatok ismét közlekedhettek. A kisiklás ügyében megindult a nyomozás, mert majdnem biztosra lehet venni, hogy a szerencsétlenséget bűnös kezek idézték elő. A hatóságok azt hiszik, hogy szocialisták siklatták ki a vonatot.

Összeült a leszerelési konferencia

Genf, április 10.

A leszerelési konferencia főbizottsága kedd délután négy órakor összeült, hogy döntsön a konferencia összehívásáról. Előzőleg Henderson angol fődelegátus Eden lord főpecsétörrel és Merseil francia delegátussal tanácskozott, de a tanácskozásról nem adtak ki hivatalos jelentést.

Henderson egyébként a múlt évi október 22-i utolsó konferencia óta történt diplomáciai és politikai tárgyalásokról rövid összefoglalót adott ki, melyben objektíven ismertette az eseményeket. Az összefoglaló jegyzék szárazon beszámol a tárgyalások eredménytelenségéről, de semmi kommentárt nem fűz a történetekhez.

Véres menekülés Bulgáriából

Bolgár határőrök agyonlőtték 15 menekülő mohamedánt

Szófia, április 10.

Egy csoport bulgár mohamedán elhatározta, hogy Törökországba szökik. A mohamedánok, akiket Bulgáriában pomoknak hívnak, minden holmijukat összeszedték és feleségeikkel és gyermekeikkel együtt akarták Egridgere városánál átlépni a határt. A bolgár határőrök azonban észrevették a szökést és megállásra szólították fel a szökevényeket. A mohamedánok megállás helyett tüzelni kezdtek, mire a bolgár határőrök formális sortűzet adtak le a szökevényekre. A sortűz következtében

15 mohamedán, köztük 6 asszony meghalt. A lövöldözés a szürkületi órában történt és így a határőrök nem láthatták, hogy a pomok között asszonyok is vannak. A bolgár mohamedánok között óriási izgalom uralkodik és Törökország valószínűleg demarst intéz ez ügyben Bulgáriához.

Nem vehetnek fel külföldit a német nemzeti szocialista pártba

Berlin, ápr. 10.

Az utóbbi időben rengeteg külföldi és különösen sok osztrák és balti állambeli állampolgár kérte felvételét a német nemzeti szocialista pártba. A kérvények ügyében ez ideig nem történt döntés, mert nem akartak precedenst szolgáltatni. Most aztán Hess Rudolf a német főtitkára, Hitlerrel egyetértésben, rendeletet adott ki, mellyel a jövőben is megtiltja, hogy

külföldieket felvegyenek a nemzeti szocialista pártba.

Jól értesült körök szerint a rendelet egy lépés Ausztria és Németország kibékülése felé.

Egy órás kihallgatáson volt Gömbösnél a budapesti szovjet követ

Budapest, április 10.

Petrovsky Adolf budapesti szovjet követ tegnap kihallgatáson jelent meg Gömbös miniszterelnöknél. A szovjet követ egy órát időzött a miniszterelnökségen. A tárgyalásról nem adtak ki hivatalos jelentést.

Ismét rekordot javított a Zeppelin

Berlin, április 10.

A német légi Hansa egyik Zeppelinje április 6-án indult el a Dél-amerikai Pernambucóból s április 8-án már Stuttgartba volt. Ezzel a teljesítményével ismét újabb rekordot javított a Zeppelin.

Ünnepi mozsárrobbantás -- négy legény megsebesült

Timisoara, április 10.

Könnyen végzetessé válható sulyos szerencsétlenség történt Fratelia községben Vasárnap hajnalban, a feltámadás ünnepségeinek szokásaihoz híven, a faluban mozsarat akartak robbantani. Minthogy azonban a falubeliek közül egy sem volt, aki értett volna ehhez, a szomszédos Girc községből hívtak át egy parasztembert. Szerencsétlenségre azonban ez sem értett a mozsárhoz, amelyet kétszer töltött meg eredmény nélkül, míg végre a mozsár hatalmas detonációval felrobban és a közepén álló négy fiatal embert sulyosan megsebesített, sőt két ház tetejét is beszakította, óriási pánikot okozva. A vizsgálat megindult.

Nyílt uccán agyonlőtték egy timismegyei falu bíróját

Timisoara, április 10.

Valmerő gyilkosság tartja izgalomban a timismegyei Sustra községet. A falu fiatalossága román husvét vasárnapján a fűtőren gyülekezett, ahol régi szokás szerint a Horát táncolták. Javában állt a mulatság, amikor megjelent a helyszínen Gurban Peter, a falu bíróját és nézte a mulatozókat. Ezt látva a bíró háta mögé lopódzott egy Gurja Ioan nevű haragosa, aki revolverét előrántva, hátulról fejbe lőtte a bírót. Az áldozat holtan zuhant a földre, míg gyilkosa menekülni kezdett. Többen nyomába eredtek, de elfogni nem lehetett, mert futás közben is állandóan lövöldözött. Gurja beszökött Timisoarára, ahol önként jelentkezett az ügyészségen.

A gyilkos véres tettének okáról nem hajlandó felvilágosítást adni, de úgy tudják, hogy asszonyhíri álladok hátamögött.

Kémszervezetet lepleztek le a Vatikánban

Kiutasítottak az örök városból három szervezetet, akik a németeknek kémkedtek

Róma, április 10.

Római jelentések szerint a Vatikánban a legutóbbi időkben a legnagyobb titokban olyan események történtek, amelyek beavatott körökben egyenesen szenzációt keltettek. A Vatikánból azonnali hatállyal kiutasítottak két jezsuitát és egy bajor szervezetet. Kiutasításuk azért történt meg, mert Németország javára kémszolgálatot teljesítettek. Az esetet a legnagyobb titokban tartják, miután attól félnek, hogy az incidens kiéle-síti Olaszország és a német horogkeresztesek közötti viszonyt, azonkívül a Vatikán hírére is veszélyeztetné. A kiutasított három szervezetet fegyveres kísérettel a határra szállították és már el is hagyták Olaszország területét.

A Vatikán mindég középpontjában állott a legügyesebb kémek figyelmének. Már a háború előtt és különösen a háború alatt a kémek egész sorozata működött a Vatikánban.

A német kémakciót 1912-től kezdve Von Gerlach prelátus és pápai kamarás irányította. Von Gerlach német katonatiszt volt. Otthagyta azonban a katonai szolgálatot és a pápi pályára lépett. Rendkívüli protekcióval a Vatikánhoz került, ahol maga köré gyűjtötte az akkori idők legügyesebb kemeit, mint Ponaricit, Ambrogett, Posbighozit és Architut. A háború alatt v. Gerlach Bismarck herceggel, a vaskancellár unokájával működött együtt, aki Svájcban irányította a német kémszolgálatot. Von Gerlachot Togni francia kém leplezte le, aki Gerlach részére különféle szolgálatokat végzett és ilymódon sikerült megnyernie bizal-

mát. Gerlach ténykedésére figyelmeztettek az olasz hatóságokat és így történt, hogy Gerlach kénytelen volt Olaszországból elmenekülni. Később távollétében életfogytiglani fegyházra ítélték el.

Von Gerlach eltiűnt és Olaszországból való szökése óta semmi hír nincs róla. A német kémszolgálat azonban a Vatikánban megmaradt és hiába próbálta tevékenységét

ellensúlyozni az olasz kémszolgálat. Megállapították, hogy Berlinből, Münchenből sok pénzt küldtek a Vatikánba egyes papoknak. Egyik pap havonta 3.000 lírát kapott. Konkrét bizonyítékok azonban nem voltak és az olasz rendőrség csak most határozta el magát arra, hogy a három szervezetet kiutasítja, miután kémtevékenységükhöz má semmi kétség nem férhetett.

Szél és hiaeg bőrét érdessé teszi,

FLOREAL tubusos krém

használata három nap alatt bársonysmává teszi.

Kapható minden jobb szaküzletben, ha nem kapna, írjon

Romániai vezérképviselő: Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56.

Ma indul az új tombola

Minden olvasó külön ajándékregényt kap

A mai számunkkal kezdetét veszi legújabb ajándék tombolánk 100 nyereménnyel egybekötve. E tombolánkkal az olvasó is kezdődik, amennyiben azok az olvasók, akik részt vesznek a tombolában és beszolgáltatják a lapfejeket, egyidejűleg

külön ajándékregényt is kapnak a tombolajegy mellé.

Ezzel az újítással ismét olyan páratlan kedvezményt nyújtunk olvasóinknak, amely csak a mi óriási áldozatkészségünk mellett

lehetséges.

Gyűjtse tehát minden olvasónk a 20 lapfejet, nyerési lehetőség mellett regényt is kap ajándékba.

A lejárt 15 lapfejes húsvéti tombola igazolványait mátol fogva adja ki lapunk kiadóhivatala. Az igazolvánnyal együtt az elkészült szenzációs ajándékregényt is megkapja minden állandó olvasónk. Az igazolvány és regény költségei fejében 3 leit kell fizetni.

Antiszemita rombolás egy maramures megyei községben

A prefektus felfüggesztette a község jegyzőjét és bíróját

Sighet, április 10

Az utóbbi években azonban a tulzott antiszemita izgatások következtében, amelyek — mint ismeretes — különösen Maramures egyes vidékein termékeny talajra hulltak, ezek a kődobálások kezdtek komolyabbakká válni. Éppen ezért a hatóságok ujabban fokozottabb figyelmet fordítottak az exponált községek felé.

Jód községben, az idén nagyon el-fajult ez a megkövezés és olyan eseményekre vezetett, amelyek a legkomolyabb hatósági beavatkozást tették szükségessé.

Amikor nagycsütörtök este a község görög katolikus lakosai kijöttek a templomból, megkezdődött a kődobálás. A zsidók, akik az utóbbi esztendőben tapasztalták, hogy ezek a dobálások már jóval túlhaladják az idén levették házuk ablakairól a kereteket és az ablaknyílásokat bedeszkázták. A minden bizonytalansággal idegen elemek által felizgatott falusiak azonban olyan hatalmas köveket zúdítottak a zsidók házára.

Jód és Sighet között nem lévén telefonösszeköttetés, a hatóságok csak másnap értesültek

Mihali Gábor prefektus és a csendőrség parancsnoka azonnal kiutaztak a községbe és a prefektus első dolga az volt, hogy Pop

Augusztin jegyzőt és Balea Stefan községi bírót felfüggesztette állásától.

A prefektus megjelenésére és erélyes intézkedéseire a lakosság lecsendesedett. Egyes zsidók lakásai azonban a legszomorubb képet mutatják.

Egy Feig Ráchel nevű asszony az ijedtségtől idegsokkot kapott. Mindkettőt orvosi ápolás alá vették.

A prefektus intézkedett, hogy a községben levő csendőrséget erősítsék meg.

Szerkesztői üzenetek

Régi olvasó. Az új tombolánál és minden következőnél teljesítve találja kívánságát. Lehetővé tettük, hogy mindenki jusson ajándéknyereményhez.

L. J. (C. Silvaniei). A kért dolog már nem aktuális.

Mirisló. Olyan messziről nem érdemes azért elfáradni. Talán más alkalommal.

Időjárás

Élénkább nyugati szél, változó felhőzet, többhelyt újabb eső, vagy zivatar, északon és nyugaton a hőmérséklet csökkenése várható.

Kérje mindenütt a GOLF borotva-pengét!

az acélipar legtekélyesebb alkotása! és öröme lesz a borotválkozásban. Vezérképviselő: Friedman Armin, Oradea. Promenad Eminescu 16.

RÁDIÓMŰSOR

SZERDA

Bucuresti, 13: Gramofon. 14:20: Könyvnyű lemezek. 18: Rádiózenekar. 19:20: Lemezek. 21: Zongora hangverseny. 23: Vendégzői zene.

Budapest: 11: Felolvasás. Közben gramofon. 13: Déli harangszó. Utána Vokálkvartett. 14:30: Zongora és hegedűjáték. 16:30: Diákfélóra. 17: Gazdasági előadás. 18: Elbeszélés. 18:30: Csorba Dezső cigányzenekara. 19:40: Olasz lecke. 20:10: Ének. 20:45: Novella. 21:45: Gramofon. 23: Zenekar. Utána Rácz Béla cigányzenekara.

— Veszélyben Zaro Aga rekordja. Londonból jelentik: A Daily Express értesítése szerint ismét megtalálták a világ legöregebb emberét. Ezuttal Baz Gul Khan-nak hívják, 160 esztendő és Tappiban, egy angol gyarmaton él, Zaro Aga erős versenytársat kapott: Bazul Khan éppen vele egy esztendőben született — egy pár nappal előbb-e, vagy utóbb most kutatják azok, akik ráérnek. Baz Gul Khan "főzéréte" és látása egyébként jó, két — 99, illetve 60 éves — gyermek atyja.

V. Károly sofőrje elmondja a híres „husvét-i utazás” ismeretlen történetét

Neunkirchen, április 10.

Különös módon ismertem meg Johann Schleider neunkircheneri autogarázs tulajdonosát, IV. Károly egykori sofőrjét. Fennjárva a Semeringen és a neunkircheneri állomás az autómotorjának aszbesztből készült tömítése kiégett.

Egy fiatal gyerek jött velem szembe, mikivel, azt állítottam meg és kérdeztem: van-e itt reparáló műhely a közelben. Mondja: Schleider Johann a legjobb szakember az egész környéken. Megüzenem hát Schleider Johannnak, hogy jöjjön ki hát értem és vonassa be a kocsimat. Husz perc múlva száguldva jött egy barna Fiat kocsi, mos, feketére sült, meglelt férfi ugrik le volán mellől, kötelet szed elő és kocsimat magához köti. Azután megindulunk lassan vissza Neunkirchen felé.

Odahaza megnézi a motort, percek alatt kijavítja, műhelyének fiókjából aszbesztet szed elő és kivágja a formát, fél óra alatt készülni munkájával. Kérdezem: mivel tartozom, Johann Schleider gondolkodik egy percig, talán addig sem és így felel:

— A kocsijának rendszámablájáról látom, hogy Ön uram magyar. Én nagyon szeretem és feletem tisztelem a magyarokat. A sértődjék meg, de arra kérem: fogadjon a magyarok iránt való határtalan tisztelem kifejezéséül munkámat. Szívesen adom.

Nekem most már nem volt sietős az utam.

Érdekelt: mi lehet a különös oka annak, hogy ez az autogarázs tulajdonos Neunkirchenben annyira szereti a magyarokat, hogy ingyen reparálja meg egy vadidegen ember kocsiját.

A faggatásomra aztán azt mondta: sofőrje voltam negyedik Károlynak. Én ültem a volán mellett, amikor a schwarzauzemplonban a fiatal főherceg hűséget esküölt a pármái hercegnőnek és én vezettem a kocsit akkor is, amikor 1921. márciusban a király Magyarországra készült.

Az egyetlen élő tanu beszélt.

Bemegyünk a szobába. A tükör rámárga dugva néhány fotográfia. És azután kénykepek a falon is. Mindenütt: autók és az autók előtt egy mosolygó arcú ember: IV. Károly. Mellette a sofőrje: Johann Schleider.

Megkérem: mesélje el a titokzatos „husvét-i utazás” történetét.

— Hogyan is tudhatnának valamit is az emberek? Hármán vettünk rajta részt, ketten már meghaltak, egyedül én élek. Én pedig eddig nem meséltem el senkinek semmit.

Azután beszélni kezd.

— 1921 márciusában már itt voltam. Husvét hétfőjén valaki felhívott telefonon a feleségem volt a készüléknél és egy nő hang azt mondta, hogy velem akar beszélni. Odamentem és gr. Erdődy Tamás hitvese jelentkezett. Azt mondta nekem: „Kedves Johann, pontban 12 órakor legyen egy csúszott kocsival a seebensteini állomáson. A férjem és még egy ura akarnak Rothenburgba utazni. De ne szóljon senkinek, hogy újra indul”. Feleltem, hogy a parancsnak eleget teszek s nyomban kihoztam a garázsba a csukott, barna Fiat-kocsimat. Ugyanazt, amivel az Ön autóját most bevontam a neunkircheneri állóból. Elláttam magam olajjal, benzinnel és fél 12-kor elindultam. Seebenstein 9 kilométerre van innen, tíz percig tartott az út.

— Gyönyörű tavaszi nap volt. Március huszonhatodika.

— Két perccel dél előtt egy porral belepert, csukott kocsi állt meg Seebensteinben, az Anspangbahn állomása előtt. Bécsi rendszáma volt. A kocsit nem ismertem. Xavér pármái herceg ugrott le a volán mellől, a kocsiból pedig két ur szállt ki. Nyomban megismertem őket: Erdődy Tamás gróf volt az egyik, IV. Károly a másik.

— Hódolatteljesen köszöntöttem uraikat, akik barátságosan kezét szorítottak velem. Barna esőköpeny volt a királyon és nagy zöld színű autószenüveget viselt sap-

káján. Idegen nem ismerhette volna meg. Az urak pár pedcig suttogva megbeszélést folytattak, ennek eredménye azután az lett, hogy Xavér herceg beült autójába, egyedül visszament Bécsbe, az urak pedig beültek az én kocsimba.

— Erdődy gróf azt a parancsot adta nekem, hogy hajtsak Mönniskirchen irányába, innen Sinnersdorfba mentük. Ebben az időben a mai Burgenland még nem tartozott Ausztriához és Sinnersdorfnál volt a magyar határ.

Az utolsó percben a magyar határnál visszatartják a kocsit

— A határrendőrségnél megálltunk. A király benn maradt a kocsi-ban, a gróf ur magához vette az írásokat és indult a rendőri kirendeltség irodájába. Két perc alatt sikerült elintézni a formalitásokat és én már kurbliztam, hogy induljunk, amikor kijött egy finánc és intett, hogy várjunk még.

— Izgatottak voltunk mind a hárman.

— Kiderült, hogy miattam van baj. Nekem se utlevelem, se triptiquem nem volt. Az utlevelem hiányát még valahogyan elintézte volna Erdődy gróf ur, de az autót már sehogysem akarták átengedni. A gróf felajánlotta, hogy a vám összegének megfélelő letétet hagy ott, de az egyik finánc okoskodott és így az ajánlatot nem fogadták el. Végre aztán úgy oldottuk meg a kérdést, hogy az egyik finánc felült mellém a kocsi-

ra, ennek az volt a feladata, hogy velem együtt visszahozza a kocsit. Így indultunk el Pinkafő felé. Megálltunk a határnál és a gróf ur azt mondta nekem: „Én szerzek valahonnan egy kocsit, a „barátom” addig a kocsi-ban marad.” Közben én a fináncot tartottam szóval, éreztem, hogy senkinek a világon nem szabad megtudni, kicsoda is az autó utasa.

— A gróf urnak sikerült egy valamirevaló szekeret szerezni, erre ült át IV. Károly is és a szekér elindult Szombathely felé. A király nem szólt egy szót sem, csak melegen hosszan rázta meg a kezemet. Én aztán jöttem vissza a fináncal Siebensteinig, onnan meg ide Neunkirchenbe.

— És azóta nem láttam többé negyedik Károlyt.

Megszökött hamburgi szerelmespárt keresnek Pesten

Budapest, április 10.

Vasárnap a hamburgi rendőrség rádiogramot küldött a budapesti főkapitányságnak. Két német állampolgár után érdeklődik a rádiogram, amelynek háttérében romantikus szerelmi regény húzódik meg.

Scotte Corea Gusztáv Károly 42 esztendő-s hamburgi textilnagykereskedő házában állt alkalmazásban Klinge Gabriella 25 éves nevelőnő, a kereskedő gyermekeit nevelte. Scotte udvarolni kezdett a leánynak, amit viszont a felesége természetesen nem nézett jó szemmel s rövidesen kitette házából a nevelőnőt.

A regény azonban ezzel nem fejeződött be: Scotte Corea Gusztáv március 25-én el-tűnt Hamburgból, ugyanakkor nyoma veszett Klinge Gabriellának is. Minden jel arra mutatott, hogy a szerelmesek együtt szöktek meg. Nem tartják kizártnak, hogy külföldre utaztak, esetleg Budapest felé vették utjukat és ezért a hamburgi rendőrség itt is érdeklődik utánuk.

A főkapitányságon megtették a szükséges intézkedéseket, hogyha a hamburgi szerelmespár valóban Budapestre került, megtalálják őket.

Egy angol orvos szerint 1946-ban nagy spanyolnátha járvány várható

London, április 10.

Howard Wise ismert orvos érdekes elméletet állított fel az időnként az egész világon végigfutó spanyolnátha járvány alkal-mi okairól. Ismert tény, hogy a világháború végén kitört nagy „spanyol”-nátha járvány-nak semmi köze sincs a spanyolokhoz, mert Kinából indult el Mandzsurián és Szibérián keresztül pusztító útjára. Az angol tudós megállapítja, hogy a betegség kórokozója olyan bacillus, amely egyedül és kizárólag a Hoang-ho, a Sárga folyam mocsaraiban tanyázik s onnan terjed tovább. Európába rendszerint hajóutasok révén kerül el. Az Áradás után ugyanis a kiszáradt árvízterü-

letek porfelhőit országutakon keresztül hur-colja a szél, így jutnak el a spanyolnátha bacillusai a hajókra és a Kinához közelálló területekre. Wise úgy véli, hogy a spanyolnátha járványok veszedelmétől a világ úgy szabadulhatna meg legkönnyebben, ha a Srga folyamot szabályoznák. A Hoang-ho átlag minden 28—29 évben a szokottnál nagyobb arányokban önt ki s ilyenkor a járvány világméretűvé válik. A legközelebbi nagy áradás s vele együtt a spanyol nátha világjárványa 1946-ra várható.

Számkivetve

— Regény az életből —

Mademoiselle Lamer — igaz — azonnal és undorral vonult vissza a duplafala selyem sátor szentélyébe, ahol rengeteg kenőcsöt kent napbarnított bőrére és bőségesen eltorlaszolta magát hálókka a legyek és moszkító ellen, de az a karcsu lábszáru lány azzal a tejsokoládé színű arcboréval elég tanu-jelét adta annak, hogy minden érdekli. Mert azonnal magához rendelte Faubert Napoleont és meghagyta, hogy mindent mutasson meg neki, kezdve a canoékon és csónakokon a sátrakig és a kiégett földekig, ahol a földszeder a legsűrűbben terem. Gondosan kerülte Grimshaw, akit fölősiegesen lomposnak talált viseltes posztónadrágjában, flanel bluzában és szöges bakancsaiban. De ez a fiatalember eléggé el volt foglalt azzal, hogy megmagyarázza Endicott Róbertnek milyen nagy szüksége van egy hidroplánra, egy képzett pilótára, hordozható fűrészmalomra és vaspontonokra hogy át kutathassák a Gonosz Canyon hasadékait.

Csak amikor Endicot visszament az állomásra, hogy késlekedő vegyszerei után érdeklődjek került sor rá hogy Grimshaw érintkezésbe jusson a barna bőrű leánnyal. Némán összehuzva szemöldökét figyelte Clairet, ahogy az cigarettára gyújtott és füstölt. De csak akkor mozdult, amikor Claire az égő cigarettavéget a bozótba dobta.

— Oltsa el! — parancsolta.

Claire megfordult és futólagos pillantást vetett rá.

— Mit akar ezzel mondani? — kérdezte elég nyugodtan.

— Azt akarom, hogy oltsa el azt a cigarettát! — mondta Grimshaw semmivel sem enyhébb hangon.

— Miért?

Grimshaw odalépett a lányhoz és mint a harag szobra állt meg előtte.

— Először is azért mert törvényt sért ha égő cigarettát dob el, — ha ugyan tud valamit erről a vidékről. Másodszor, mert nem akarom, hogy az erdőséget felgyujtsa. És ha még egy harmadik okra van szüksége hát azért mert én mondtam!

Meglátszott, hogy teljesen hiába fecsegni a lányra erélyét.

— Ki maga? — kérdezte Claire szelíden, amikor tekintetük találkozott.

— Én vagyok ennek a tábornak a vezetője — mondta Grimshaw bár tudta hogy ezt már közölték a lánnyal — És azt akarom hogy oltsa el a cigarettáját.

Claire odanézett arra a helyre, ahol a vékony füstszallag szállt fel a cigarettából mely ott feküdt a száraz moha és fenyűlevelek közt. De úgy látszott, ez cseppet sem izgatta őt.

— És hogyha nincs kedvem eloltani? — kérdezte valami töprengően kötekedő hangon fitymálózó tekintettel nézve a fiatalember megfeszült állára.

Claire egy vagy két percig tanulmányozta a férfi arcát, aztán megfordult és odébb ment. Grimshaw tekintetével követte a lányt de nem szólt. Odalépett a füstölgő cigarettához és eltápost a szöggestalpu cipőjével.

Aznap már nem látta többé a lányt de másnap reggel, mikor kijött az élelmiszeres sátorból az öreg Napoleon mutatta neki, hogy hol uszkál messze benn a Koriát tóban Endicot Claire.

Grimshaw nézte a bodros sötét fejet a napfényes vizen és nem nagyon örült a dolgnak.

Folyt. köv.

Finom kis család

Baltával agyonverte vejét, mert ez koszoszubból fel akarta robbantani apósa háza-

Szekszárd, április 10.

Tóbiás György tengelicei földművest hónapokkal ezelőtt elhagyta a felesége. E miatt állandó volt a háboruszkodás Tóbiás és apósa Dohoczky János lencsepusztai földműves között. Tóbiás az utóbbi időben mindenfélé hangoztatta, hogy végezni fog apó-sával, aki hamarosan tudomást szerzett ve-

Szombat reggel egy ismerős asszony azzal állított be Dohoczkyhoz, hogy Tóbiás

fel akarja robbantani apósa házat.

Dohoczky, akit ez az újabb fenyege-

egészen megvadított, baltával felfegyver-

ve, veje keresésére indult és amikor rátal-

fejszéjével oly hatalmas csapást m-

Tóbiás fejére, hogy azonnal összees-

és meghalt.

A gyilkos apóst vasárnap délelőtt

fogták a csendőrök és kihallgatása után

szállították a szekszárdi ügyészségre.

Senki sincs biztonságban a határ mellett

Német rohamcsapatok áthurcoltak a határon egy cseh kapitányt

Prága, április 10.

A lapok fantasztikusan hangzó hírt közölnek arról, hogy a cseh hadsereg egyik kapitányát rohamosztágosok áthurcolták Né-

metországba. Kirinovics kapitány, aki a határmenti Nachod helyőrségéhez tartozik, husvét óta nem adott életjelt magáról. — Utóljára Buchov községben látták, amely 50 kilométerre fekszik a határtól. A kapitány kirándult a hegyekbe és Buchov község közelében egy ismeretlen ember megszólította a kapitányt, aki beszélgetni kezdett vele s közben gyanútlanul közeledett a német határ felé. Kirinovics kapitány nem vette ész-

re — így írják a prágai lapok — hogy ta mögött német birodalmi katona kíséri aki közvetlenül a határ közelében az ismeretlen férfivel együtt

rátámadt a kapitányra és csakhamar német határról husz rohamosztágos érkezett a helyszínre, akik egy német területen álló vendéglőből jöttek elő kapitányt leteperték és átvitték a határon, ahol egy készenálló autóra ké-

szíttették.

A lapok szerint a cseh kapitány elhun-

lását tervszerűen előkészítették.

Magyarország Középeurópa egyik legelőcsőbb országa

A magyar textil-, konfekció- és divatiparok hatalmas bemutatóvá vesznek részt a május 4-én megnyíló Budapesti Nemzetközi Vásáron. Már április 28-ától kezdve érvényes a vásár utazási kedvezménye

(Budapesti tudósítónktól.)

Nemzetközi nagykereskedelmi körökben az utóbbi hetekben az a vélemény alakult ki, hogy Magyarország ezidőszereint Európa egyik legelőcsőbb bevásárlási országa. Alátámasztják ezt a megállapítást az legutóbb megjelent index-számok is, amelyeknek nemzetközi sorozatában egyedül Magyarország tudott már március hónapban is folytatódó olcsóbbodást kimutatni. Nagy jelentősége van ennek a ténynek a magyar export szempontjából, melynek egyetlen nagy országos demonstrációja, a Budapesti Nemzetközi Vásár május 4-én nyitja meg kapuit. A magyar exportiparok sorából

a vásáron a leghatalmasabb méretben a magyar textilkonfekció és divatiparok vesznek részt.

Be akarják mutatni, hogy nemcsak árban, de — ami javuló gazdasági helyzet mellett mindig fontosabb — minőség tekintetében is sikerrel állják a versenyt minden más iparral szemben is. A gyárak e célból nemcsak a nagybani eladás célját szolgáló kiállítói "standokkal" vesznek részt.

Nagy gonddal készítenek elő divatbemutatót is, amely külön e célra épített színházszerű pavillon színpadán, mannequinek reggeltől estig tartó felvonulása során, be fogja mutatni a tavasz és a nyár minden új divat-kezelését — természetesen a magyar gyár-

ak által készített anyagok felhasználásával.

A divatbemutató nivójáról Budapest legelső divatszalonjai gondolkodnak.

A bemutatásra kerülő kreációk egytől egyig a középeurópai divathölgy ízlésének megfelelően szabott francia és angol divattervek lesznek. Számos magyar gyár készül, hogy

a legújabb divatanyagokat ezen a divatrevün mutatja be az érdeklődő nőknek és a hölgyközönségnek.

A vásár érdekességei sorában a textilkereskedelem szempontjából csakugy min is anyák nagy tábora előtt is, komoly sikerre számíthat a gyermekcsoport is. Itt is textil és a konfekció iparok viszik az előszót. Csodálkozást fog kelteni az az ezer váriáció, amellyel ezek az iparok ma már gyermek öltöztetése szempontjából is szorgalmak.

Az eddig beérkezett hírek szerint egyként úgy a külföldön, mint a belföldön ma is igen nagy érdeklődés mutatkozik a budapesti árumintavásár iránt. A közönség természetesen keresi fel a vásár képviselőit és menetjegyirodákat, hogy a vizummentes határátlépést és 50 százalékos utazási kedvezményt biztosító vásárigazolványt idejében beszerezhesse. Ugy ártesülünk, hogy vásár utazási kedvezményének érvényesítésében már április 28-ával kezdődik.

Most első ízben sorsolja ki AZ ÁLLAMI OSZTÁLYSORSJÁTÉK

a következő

nagy nyereményeket:

8 millió
3 millió
2 millió

19 darab
1.000.000-ós
NYEREMÉNY

A legszerencsésebb esetben

13 millió leit nyerhet

Huzás egy hónap múlva

A hagyományos szerencsés **Goldschmidt sorsjegyek**
Bihar és Szilágymegye minden városában kaphatók.

Ma ha milliomos akar lenni,
Sorsjegyet csak ILIESCU-tól kell venni.
BANCA ILIESCU R. T. Cluj
Fiók: Kollmann Kálmán Oradea, Str. Avram
Ancu 14.
Sonnenfeld könyvkereskedés

Uj, szerencsés főelárusítás Clujon !!!
TÖRÖK és Társa Cluj
Postafiók 23. — Rendelje meg postán sorsjegyet, mert
Török szerencséje örök !!

Szerencsés sorsjegyet

vehet lapunk kiadóhivatalában!

Huzás május 3-án és 4-én 2450 nyereménnyel
10.488.000 lei értékben

Sorsjegyárak: nyolcad 125 lei, negyed 250 lei, fél 500 lei, egész 1000 lei.

Revolveres botrány egy pesterzsébeti kávéházban

Lelőtte a kávé a garázdálkodó vendéget

Budapest, április 10.

Véres revolveres botrány volt a pesterzsébeti rendőrkapitányság szomszédságában levő Sport-kávéházban.

A Török Flóris uccai kávéházban vasárnap virradó éjszaka az egyik sarokasztalnál nagyobb társasággal mulatott Pallonik János 30 éves műszaki tisztviselő. Pallonik már a kora esti óráktól kezdve bentült a kávéházban és ivott. A hajnali órákban garázdálkodni kezdett, asztalára csapva követelte, hogy rossz borát cseréljék ki és küldték hozzá a kávéház tulajdonosát. Amikor aztán a kávé, Feldgrund István odasietett, feldühödve reárontott.

— Majd és megmutatom magának, hogy itt rend lesz — kiáltotta és

zsebéből hosszú tört rántott elő.

Feldgrund azonban nem ijedt meg,

elővette revolverét és a garázda emberre fogta.

— Azonnal tegye el a kést — figyelmeztette a garázda vendéget.

Pallonik azonban a kávéház tulajdonosa felé rugott, akinek kezében éppen a pillanatban

elsült a pisztoly és a részeg tisztviselő eszméletlenül bukott el a padlón.

Testéből több helyen szivárgott a vér.

Értesítették a mentőket, akik eszméletre térítették a vérző embert. Megállapították, hogy a revolver golyója átfúrta a lábát és a hasi részeket is megsértette. Beszállították a Szent István kórházba, ahol még nem lehetett kihallgatni.

A revolveres verekezés ügyében a rendőrkapitányság nyomozást indított. Megállapították, hogy Feldgrund jogos önvédelemből használta a revolverét.

Ez azonban nem áprilisi tréfa

Olcsó japán autók Angliában

London, április 10.

Az angol autógyártó veszedelemes japán dumping fenyegeti. A tokiói Judosha Keyzo autógyár 12 lóerős kiskocsikat állít elő, tökéletes belső berendezéssel és minden egyéb kellekkel ellátva. Az autók óránkénti 72 kilométeres sebességet tudnak elérni és a kereskedelmi áruk 50 font, azaz egyharmada annak az árának, melyért az angol gyárak árusítják a hasonló gépkocsikat. A japánok már el is árasztották árjegyzékkel az angol piacot. Az angol autógyári körökben óriási izgalmat keltett a japán dumping híre és a kormány közbelépését fogják kérni a dumping megelőzésére.

— Aki friss és egészséges akar lenni és el akarja kerülni, hogy kemény legyen a széke, emésztése meg legyen zavarva, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt egy pohár természetes "Ferenc József" keserűvizet. Köz-kórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József víz gyorsan, biztosan és igen enyhén hat és ezért kiváltkép a gyomor-, bél-, máj- és epehólyag-betegek használják szívesen.

A színházból a rendőrségre

Budapest, április 10.

Kedves, könnyen "végzetessé" válható incidens történt Szlatinay és Uray "Játék a tüzzel" című darabjának tegnap délutáni előadásán. Ujváry Lajos a darabban detektívet játszik és előírás szerint egy rendőrségtől kölcsönzött bilincset rakott Gál Sándor kezére. Ugy látszik, tulságosan "élethűen" történt a megbilincselés, mert amikor a kulisszák mögött le akarták Gál kezéről venni a bilincset, ez nem nyílt ki, úgy, hogy Gál Sándort taxin kellett a főkapitányságra vinni, hogy megszabadítsák a béklyóktól.

Pánamerikai autót épül Amerikában

London, április 10.

Roosevelt tervei szerint minden valószínűség szerint sikerül a pánamerikai autót utat kiépíteni. Mint ismeretes az ut New-yorktól Buenos Airesig vezetne és az Egyesült Államok legfelsőbb technikai tanácsa már el is készítette a terveket. Az Egyesült Államokon keresztül vezető utszakasz kavicsból 30 millió, betonból 37 millió, cementből 100 millió dollárba kerülne. Nagyon valószínű, hogy a legdrágább utat válasszák, mert ez a terv három éves munkát adna az Egyesült Államok összes cementgyárának. A tervet egyébként még az USA központi tanácsa elé utalják és a központi döntéstől függ, hogy miből építik fel az utat.

5 oldal

Erdélyi Magyarország

Április 12.

Szemkápráztató játékkal verte a Soroksár a hosszú ideig veretlen Crisanát és az agyonjátszatott Nac-ot

A Kispest vasárnap 11-essel kapott ki a Ripensiától. — A Ferencváros megverte a Hungáriát. — A Rapid kikapott Bécsben. — A Jugoszlavia ráverte a Beogradskira. -- Eldöntetlen a Tmte-Udr

Soroksár—Crisana 3:1

Oradea, április 9.

Lendületes Crisana kezdéssel indul meg a játék, de a furge soroksáriak már a harmadik percben a Crisana kapu előtt vannak és kornert erőszakolnak ki. Korner után továbbra is Soroksár támad és a balszélső szép lövését Püllök jól fogja. Crisana lefutásokkal kísérletezik és a 25. percben Nagy Ödön védhetetlen sarokrugásból megszerzi a Crisana egyetlen gólját. A Crisana lefutása alatt Barátky lesérül és leviszik a pályáról. Soroksár a kapott gólt nem veszi nagyon a szívére s szemkápráztató játékkal a 39. percben kiegyenlít. A közönség a Soroksárnak tapsol.

Második féldőben Püllöknek igen sok dolga akad a kapuban. Egyik veszélyesebb labdát a másik után fogja, de a 33. percben

Romanescu hibájából Zimányi egy olyan lövényt ereszt meg a különben igen jól védett kapura, hogy ezt Püllök sem tudja védeni. 2:1. Rá egy percre újabb védelmi hibából Zimányi fejcs góljával beállítja a végeredményt.

A Crisana széteső játékot mutatott. Látzott és megérzett rajta Barátky lesérülése, aki ugyan közben visszajött a pályára, de sérült lába miatt lehetetlenné lett téve. Máté sem játszott, mert gyásza van. A Soroksár játéka egy teljesen összeszokott és egymást megértő csapat rutinos munkáját mutatta be és egyszerre meghódította magának városunk közönségét.

Farkas Pál kifogástalanul vezette le a különben durvaságoktól mentes mérkőzést.

Vasárnap

csak úgy tudott győzni, hogy Gyulait lerugták.

Budai 11.—Somogy 2:0 (2:0). Mindkét gólt Röck rugta.

Belgrád. Jugoszlavia—Beogradski 2:1 (1:0). Nagy meglepetés.

Zágráb. Gradjanski—Concordia 3:1 féldő 3:0.

Alassandri—Lazio 1:1. Ambrosiana—Bologna 2:0. Roma—Napoli 1:2. Torino—Milan 2:2. Fiorentina—Casale 2:2. Pro Vercelli—Palermo 3:0. Genova—Juventus 0:2. Padova—Brescia 2:1. Triestina—Livorno 0:1.

Blue Stars—Lugano 1:3. Basel—Urania 2:2. Young Boys—Grasshoppers 1:4. Locarno—Nordstern 4:1. Servette—Concordia 0:0. Chaux de Fonds—Young Fellows 2:0. Lausanne—Biel.

Amsterdam. Hollandia—Irország 5:2. Biró: Olsson.

Tel Aviv. Egyiptom—Palesztina 4:1. (4:0).

Admira—WSC 2:2 (1:0). Admira pályabíró: Rosenberger Schall és Stoiber lőtte az Admira góljait.

FC Wien—Rapid 2:1 (1:1). Stadion, 18 ezer néző. Biró: Frankenstein. A Rapid teljesen elhibázott felállításban kezdte a játékot. A sérül Ostermann helyett Bizan volt jobbszélső. Szünet után teljesen felforgatták a csapatot. Horváth lőtte a győztes csapat góljait, Bizan a Rapidét.

Wacker—Hakoah 4:4 (1:0). Stadion. Biró: Lockwenz. Reális eredmény.

Egyéb sporteredmények

BELFÖLD

Bucuresti, április 9.

Ripensia—Kispest 4:3 (3:0). Az első féldőben nagy fölényben játszik a Ripensia. Három-nullra vezet. A második féldő a Kispesté. 3:3-ra áll az eredmény, amikor a bíró a 42. percben 11-est ítél a Ripensia javára, amit Zombory belő.

Targu-Mures, április 9.

Az oradeai Törekvés vasárnap a targumuresi MSE csapatával mérkőzött. Az oradeai csapat nehéz s nivós küzdelem után 2:1 arányban szenvedett vereséget a targumuresi munkáscsapatától.

Lugoj. Kinizsi—NAC 2:2. Az eredmény nagy meglepetés. A NAC gyenge formája érthetetlen. Lehet hogy a hétfői Soroksár elleni mérkőzésre tartogatta erejét.

Cluj. Nemzeti—Romania 3:1 (0:1). Féldőben a Románia jó, de a második féldőben a Nemzeti legázolta.

Arad. Szeged FC—Gloria CFR 3:2 (0:1). Nagyon jó volt Korányi II.

Satmar. Törekvés—Barkochba 0:0.

Resita. Tmte—Udr 0:0. Szép eredmény.

APROHIRDETÉSEK

Róna fényképész

mütermében Oradea, Str. Alexandri 4.

művészi lev. lap 6 drb csak 70 lei

Laparusokat úgy helyben mint Oradea környékére jó keresettel felveszünk a Friss Újság és az Erdélyi Magyarság árusításához. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Valódi "Kühne"-féle csibe keltető-gépek és műanyag igen előnyös árban eladók. Oradea, Str. Francieze 12. 686

Krepppapir kissé selejtes többféle színben 4 lejért kapható míg a készlet tart. Pásztor Ede papíráruházában Piata Mihai Viteazul 4.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA

A NAC-csikók vasárnap Salontán játszottak az ottani Törekvés csapatával, amelytől 5:2 arányban vereséget szenvedett.

KÜLFÖLD

Budapest. Ferencváros—Hungária 4:1 (1:0). Három gólt Sárosi rugott.

Ujpest—Bocskai 1:0 (0:0). Az Ujpest

Soroksár-Nac 5:1

Oradea, április 9.

Hétfő délután 5000 főnyi rekordközönség előtt találkozott a Soroksár csapata a NAC csapatával és ez alkalommal is győnyörű játékkal győzte le a NAC kedvetlenül játszó csapatát. Morár bíró kezdést jelző sipja után a NAC vezet támadást, de eredménytelenül. Az 5. percben Krausz kiáll s helyette Moskó jön be. Győnyörű változatos játék után a 29. percben Stettner faultol, a megítélt szabadrugást 20 méter távolságból a Soroksár jobb bekkje védhetetlenül továbbítja a kapuba. (1:0). A 41. percben Zimanyi védhetetlen bombája újabb gólhoz juttatja a Soroksár nagyszerűen játszó csapatát (2:0).

Ujrakezdés után a NAC is szóhoz jut, de támadásai a csatársor gyenge szereplése miatt egymásután megtörnek. A 31. percben Juhász támadását a kapus csak kornerre tudja menteni. A 34. percben ismét a Soroksár góloz, de a következő percben a NAC jól kidolgozott támadása folytán a labda Rónayhoz kerül, ki 3:1-re javítja az eredményt. A 40. percben a NAC védelmének kiáltó hibájából a Soroksár centere 4:1-re, a 42. percben pedig 5:1-re javítja az eredményt.

A Soroksár csapata győnyörűen játszott és a NAC megérdemelten kapott ki. Morár bíró kitűnően bíraskodott.

Egyéb sporteredmények

BELFÖLD

Targu-Mures, április 9.

Az oradeai Törekvés hétfőn az MSE-vel játszott és előző napi vereségeért fényes revansot vett, amennyiben 7:0-ra győzött.

Oradea, április 9.

Az oradeai kisebb csapatok románusvét két napján serlegmérkőzést tartottak egymás között. Vasárnap délelőtt a Kinizsi a Testvériséggel játszott a Rhédey-kerti Mihály-pályán, az eredmény kétszer meghosszabbított idő után is 1:1 arányban eldöntetlen volt. A mérkőzést hétfőn délelőtt tovább folytatták, amikor ismét meghosszabbított idő után a Kinizsi 2:1 arányban győzött. Ezután az Egyetértés a Makkabeával játszott

a serlegért. Az Egyetértés szép játékkal 3:1 arányban győzte le a Makkabeát. A döntő Kinizsi—Egyetértés mérkőzést Szent György napján játszik le, ugyanakkor kerül sor a két vesztes csapat vígaszmérkőzésére is.

**Töltőtoll
javításokat**
minden márkához gyorsan és olcsón vállal
Pásztor Ede
papír és írószeráruház